

‘นักวิชาการ’ ชี้แก้สัญญา Adder หวั่นกระทบเชื่อมั่นนักลงทุน

กันหึน focus | 24 กรกฎาคม 2026

#Adder #โรงไฟฟ้า #ทันหุ้น – ผู้ประกอบการโรงไฟฟ้า มอกพช.ยกเลิกต่ออายุ Adder ยังเป็นเพียงกรอบแนวทางเท่านั้น รอการประสานงานจากการไฟฟ้าเพื่อเตรียมเจรจาหาทางออกที่เป็นธรรมต่อภาคเอกชน

มากที่สุด “อาจารย์ชาลี” มองว่าการจะยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาใดๆ ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์ความมั่นคงทางนโยบายของไทยในสายตานักลงทุนต่างชาติ

วานนี้ (23 ก.ค.) JustPow เวทีเสวนา “สัญญา Adder กับภาระค่าไฟ : ยกเลิกได้จริงไหม ยกเลิกอย่างไร” โดยมีนักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการธุรกิจโรงไฟฟ้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลในครั้ง

นายชัชมนต์ จันทรพงศ์พันธุ์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ไทย ในฐานะตัวแทนผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้รับ Adder เปิดเผยว่า จากมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ในการยกเลิกสัญญา Adder ที่มีการประกาศออกมาอย่างเป็นทางการแล้ว มองเป็นเพียงกรอบแนวทางปฏิบัติเท่านั้น โดยการไฟฟ้าต้องนำแนวทางปฏิบัติที่ได้จากมติไปพิจารณาเป็นภายใน เพื่อกำหนดท่าทีในการเริ่มพูดคุยกับบริษัทเอกชนรายต่างๆ ซึ่งปัจจุบันการไฟฟ้ายังไม่ได้มีการประสานงานกับภาคเอกชนอย่างเป็นทางการ

*เจรจาเอกชน

ทั้งนี้เชื่อว่าภายในหน่วยงานมีการสั่งการและเตรียมจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการเจรจาแล้ว เนื่องจากต้องมีการรายงานความคืบหน้าต่อกระทรวงพลังงาน ซึ่งทางออกที่เป็นธรรมต่อภาคเอกชนมากที่สุด คือ ภาครัฐควรเคารพสัญญาที่เคยทำไว้ โดยปัญหาหลัก คือ แก้ไขกำหนดการหมดอายุของสัญญา จากเดิมที่มีลักษณะเป็นสัญญาที่ต่ออายุทุก 5 ปีไปเรื่อยๆ ให้กลายเป็นการกำหนดอายุสัญญาที่แน่นอน เช่น กำหนดให้สัญญาจากนี้ไปมีผลอีก 15 ปีแล้วสิ้นสุดลง สำหรับโครงการที่ขายไฟฟ้ามาแล้วกว่า 10 ปี

หากภาครัฐยินยอมให้ดำเนินการต่ออีกประมาณ 15 ปี (รวม 3 รอบสัญญาเดิม) เชื่อว่าเอกชนจะพึงพอใจและเป็นทางออกที่ช่วยลดปัญหาการฟ้องร้องระหว่างกันได้ดีที่สุด แต่ปัจจุบันรัฐตั้งโจทย์ที่ต้องการคำตอบพร้อมกันหลายอย่างทั้งต้องการการกำหนดวันหมดอายุสัญญาและต้องการให้ลดค่าไฟฟ้าลงด้วย ทำให้การสู้กันทางสัญญา ส่งผลให้การเจรจาจะมีความซับซ้อนและยากลำบากขึ้นมาก

*ตามต้นทุนจริง

รศ.ดร.ชาลี เจริญลาภนพรัตน์ อาจารย์ประจำสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า การจะยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาใดๆ ต้องทำด้วยความระมัดระวังและมีท่าทีที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์ความมั่นคงทางนโยบายของไทยในสายตานักลงทุนต่างชาติ ซึ่งสำคัญกว่าตัวเลขกำไรขาดทุนในระยะสั้น โดยการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ที่ 2.16 บาทต่อหน่วย ควรถูกพิจารณาใหม่ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง หลังจากที่โรงไฟฟ้าคืนทุนและชำระหนี้สินหมดแล้ว

สำหรับโรงไฟฟ้าที่ยังได้รับ Adder ไม่ครบ 10 ปี ไม่ควรมีการแก้ไขสัญญาเดิม เพราะการยกเลิกสัญญาที่เซ็นไว้แล้วจะส่งผลเสียต่อความน่าเชื่อถือของประเทศในระดับโลก ควรรอให้ได้รับ Adder จนครบสัญญาเดิมก่อนแล้วจึงเริ่มกระบวนการเจรจาต่อสัญญาใหม่โดยอิงตามหลักการ IRR ที่เหมาะสมเป็นรอบๆ ไป

*กำหนดเกณฑ์ที่รัดกุม

นายพงศ์พล ยอดเมืองเจริญ โฆษกกระทรวงพลังงาน เปิดเผยว่า จากมติของกพช. จะทำการยกเลิกเงื่อนไขการต่ออายุสัญญาโดยอัตโนมัติที่เคยมีมาตั้งแต่ปี 2550 โดยจะใช้อำนาจมติ กพช. ในการยกเลิกกรอบเดิมและตั้งกรอบใหม่ขึ้นมาแทน แต่ต้องมีข้อเสนอให้กำหนดเกณฑ์ที่รัดกุม เพื่อให้การไฟฟ้ามีเครื่องมือในการไปเจรจากับคู่สัญญา ซึ่งปกติมติ กพช. จะเป็นเพียงกรอบกว้างๆ หากลงรายละเอียดลึกเกินไปในตอนแรกอาจไม่ครอบคลุมสัญญาที่มีรายละเอียดต่างกัน

ในส่วนแผน PDP กำลังเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นเดือนนี้ โดยมีการถกเถียงเรื่องวิธีการคิดคำนวณเพื่อให้ได้ผลสรุปที่เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอให้นำโรงไฟฟ้าที่หมดช่วง Adder แล้วไปทำในรูปแบบ PPA หรือแนวทางอื่นเพื่อเพิ่มสัดส่วนพลังงานสะอาดของประเทศ ไม่ควรปล่อยให้สูญเปล่า

ขณะที่การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าใหม่สำหรับโรงไฟฟ้าใหม่ที่ 2.16 บาทต่อหน่วย จะมีผลเฉพาะกับกลุ่มโรงไฟฟ้า SPP และ VSPP ที่ไม่มีต้นทุนเชื้อเพลิง และต้องเป็นกลุ่มที่ได้รับ Adder ครบถ้วนแล้วเท่านั้น สำหรับสัญญาที่ยังได้รับ Adder ไม่ครบ จะไม่ถูกปรับเปลี่ยนเงื่อนไข

วันที่ 24-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2569

ข่าวธุรกิจจดทะเบียน

ทันหุ้น
 THUNHGOON NEWS

9

นักวิชาการชี้แก้สัญญา ADDER หวั่นกระทบเชื่อมั่นนักลงทุน

#Adder #โรงไฟฟ้า #ทันหุ้น - ผู้ประกอบการโรงไฟฟ้า มอกพช.ยกเลิกต่ออายุ Adder ยังเป็นเพียงกรอบแนวทางเท่านั้น รอกการประสานงานจากการไฟฟ้าเพื่อเตรียมเจรจาทางออกที่เป็นธรรมต่อภาคเอกชนมากที่สุด “อาจารย์ชวลี” มองว่าการจะยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาใดๆ ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์ความมั่นคงทางนโยบายของไทยในสายตานักลงทุนต่างชาติ

วันนี้ (23 ก.ค.) JustPow เว็บไซต์ข่าว “สัญญา Adder กับภาระค่าไฟ : ยกเลิกได้จริงไหม ยกเลิกอย่างไร” โดยนักวิชาการ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการธุรกิจไฟฟ้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลในเวที

นายชัชพนธ์ จันทพงศ์พันธุ์ นายกสมาคมอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ไทย ในฐานะตัวแทนผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้รับ Adder เปิดเผยว่า จากมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ในการยกเลิกสัญญา Adder ที่มีการประกาศออกมาอย่างเป็นทางการแล้ว มองเป็นเพียงกรอบแนวทางปฏิบัติเท่านั้น โดยการไฟฟ้าต้องนำแนวทางปฏิบัติที่ได้จากมติไปพิจารณาเป็นภายใน เพื่อกำหนดท่าทีในการเริ่มพูดคุยกับบริษัทเอกชนรายต่างๆ ซึ่งปัจจุบันการไฟฟ้ายังไม่ได้มีการประสานงานกับภาคเอกชนอย่างเป็นทางการ

เจรจาเอกชน

ทั้งนี้เชื่อว่าภายในหน่วยงานมีการสั่งการและเตรียมจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการเจรจาแล้ว เนื่องจากต้องมีการรายงานความคืบหน้าต่อกระทรวงพลังงาน ซึ่งทางออกที่

เป็นธรรมต่อภาคเอกชนมากที่สุด คือ ภาคครัวเรือนควรพบสัญญาที่เคยทำไว้ โดยปัญหาหลัก คือ แก้ไขกำหนดการหมดอายุของสัญญา จากเดิมที่มีลักษณะเป็นสัญญาที่ต่ออายุทุก 5 ปีไปเรื่อยๆ ให้กลายเป็นการกำหนดอายุสัญญาที่แน่นอน เช่น กำหนดให้สัญญาจากนี้ไปมีผลอีก 15 ปีแล้วสิ้นสุดลง

สำหรับโครงการที่ขายไฟฟ้ามาแล้วกว่า 10 ปี หากภาครัฐยินยอมให้ดำเนินการต่ออีกประมาณ 15 ปี (รวม 3 รอบสัญญาเดิม) เชื่อว่าเอกชนจะพึงพอใจและเป็นทางออกที่ช่วยลดปัญหาการฟ้องร้องระหว่างกันได้ดีที่สุด แต่ปัจจุบันรัฐตั้งโจทย์ที่ต้องการคำตอบพร้อมกันหลายอย่าง ทั้งต้องการการกำหนดวันหมดอายุสัญญาและต้องการให้ลดค่าไฟฟ้าลงด้วย ทำให้การสู้กันทางสัญญา ส่งผลให้การเจรจาจะมีความซับซ้อนและยากลำบากขึ้นมาก

ตามต้นทุนจริง

รศ.ดร.ชวลี เจริญลาภนพรัตน์ อาจารย์ประจำสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า การจะยกเลิกหรือแก้ไขสัญญาใดๆ ต้องทำด้วยความระมัดระวังและมีท่าทีที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์ความมั่นคงทางนโยบายของไทยในสายตานักลงทุนต่างชาติ ซึ่งสำคัญกว่าตัวเลขกำไรขาดทุนในระยะสั้น โดยการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ที่ 2.16 บาทต่อหน่วย ควรถูกพิจารณาใหม่ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง หลังจากโรงไฟฟ้าคืนทุนและชำระหนี้สินหมดแล้ว

สำหรับโรงไฟฟ้าที่ยังได้รับ Adder ไม่ครบ 10 ปี ไม่ควรมีการแก้ไขสัญญาเดิม เพราะการยกเลิกสัญญาที่

เซ็นไว้แล้วจะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของประเทศในระดับโลก ควรรอให้ได้รับ Adder จนครบสัญญาเดิมก่อน แล้วจึงเริ่มกระบวนการเจรจาต่อสัญญาใหม่โดยอิงตามหลักการ IRR ที่เหมาะสมเป็นรอบๆ ไป

กำหนดเกณฑ์ที่รัดกุม

นายพงศ์พล ยอดเมืองเจริญ โฆษกกระทรวงพลังงาน เปิดเผยว่า จากมติของกพช. จะทำการยกเลิกเงื่อนไขการต่ออายุสัญญาโดยอัตโนมัติที่เคยมีมาตั้งแต่ปี 2550 โดยจะใช้อำนาจมติ กพช. ในการยกเลิกกรอบเดิมและตั้งกรอบใหม่ขึ้นมาแทน แต่ต้องมีข้อเสนอให้กำหนดเกณฑ์ที่รัดกุม เพื่อให้การไฟฟ้ามีเครื่องมือในการไปเจรจากับคู่สัญญา ซึ่งปกติมติ กพช. จะเป็นเพียงกรอบกว้างๆ หากลงรายละเอียดลึกเกินไปในตอนแรกอาจไม่ครอบคลุมสัญญาที่มีรายละเอียดต่างกัน

ในส่วนแผน PDP กำลังเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสิ้นเดือนนี้ โดยมีการถกเถียงเรื่องวิธีการคิดคำนวณเพื่อให้ได้ผลสรุปที่เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอให้นำโรงไฟฟ้าทั้งหมดช่วง Adder แล้วไปทำในรูปแบบ PPA หรือแนวทางอื่นเพื่อเพิ่มสัดส่วนพลังงานสะอาดของประเทศ ไม่ควรปล่อยให้อยู่เปล่า

ขณะที่การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าใหม่สำหรับโรงไฟฟ้าใหม่ที่ 2.16 บาทต่อหน่วย จะมีผลเฉพาะกับกลุ่มโรงไฟฟ้า SPP และ VSPP ที่ไม่มีต้นทุนเชื้อเพลิง และต้องเป็นกลุ่มที่ได้รับ Adder ครบถ้วนแล้วเท่านั้น สำหรับสัญญาที่ยังได้รับ Adder ไม่ครบ จะไม่ถูกปรับเปลี่ยนเงื่อนไข

มาตรการ 'แก้จน' ต้องตอบโจทย์ 'เศรษฐกิจเนื้อแท้' ของสังคมไทย

กรุงเทพธุรกิจ หน้าต่างความคิด

● ศ.ดร.เอื้อยพร พิชัยสินธิ์

ศูนย์วิจัยความเหลื่อมล้ำและนโยบายสังคม (CRISP)
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจุบันรัฐบาลไทยมีเครื่องมืออุดหนุนเพื่อประกอบประชาชนให้พ้นจาก "เส้นความยากจน" หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นต้น แนวคิด Negative Income Tax (NIT) ถูกยกขึ้นมาเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำคัญ โดยเปลี่ยนจากการ "แจกเงิน" มาเป็นการโอนเงินอุดหนุนผ่านระบบภาษีอย่างมีหลักการเพื่อเติมรายได้ให้ผู้มีรายได้น้อยอย่างตรงจุด

แต่หากพิจารณาถึง "เศรษฐกิจเนื้อแท้" ของบริษัทไทย การนำ NIT มาใช้อาจไม่ใช่วิธีที่คิด และจำเป็นต้องมองให้รอบด้าน ในหลายมิติ มาตรการช่วยเหลือในอดีตมุ่งเน้นการ "เยียวยา" เพื่อประกอบชีพ แต่ NIT ซับซ้อนกว่านั้น เพราะมีอีกวัตถุประสงค์คือ "การกระตุ้นให้คนขยันทำงาน" เมื่อโจทย์เพิ่มขึ้น คำถามใหญ่คือจะคัดกรองอย่างไร

หากนำ NIT มาใช้ร่วมกับเกณฑ์บัตรคนจนเดิมก็จะติดหล่มปัญหาเดิมๆ คือ ข้อมูลแยกส่วน ทำให้คนจนจริงตกหล่น

แต่คนจนเทียมกลับสวมสิทธิ์ แต่หากรัฐบาลเลือก "เพิ่มเกณฑ์ใหม่" เพื่อสกัดคนทำงานที่เดิมที

อยู่นอกระบบภาษีแต่มีรายได้มาก ก็ยังสร้างต้นทุนทางธุรการเพิ่มภาระ และสร้างความสับสนว่าระบบสวัสดิการไทยกำลังเข้าซ้อนยิ่งกว่าเดิมหรือไม่

ในโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่มีแรงงานนอกระบบจำนวนมาก รายได้ส่วนใหญ่ไม่มี การบันทึก รัฐบาลจะมั่นใจได้อย่างไรว่าตัวเลข

ที่ประชาชนแจ้งมานั้นคือรายได้ที่แท้จริง?

ตามธรรมชาติมนุษย์ย่อมตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเพื่อประโยชน์สูงสุด เช่น สมมติว่าเกณฑ์กำหนดให้รายได้แต่ละ 30,000 บาทต่อปี จะได้รับเงินอุดหนุนสูงสุด ค่าตอบแทนออกมาเป็น 6,000 บาท (30,000 x 20%) และเงินอุดหนุนจะลดลงเรื่อย ๆ เมื่อมีรายได้สูงขึ้น เช่น หากมีรายได้ 40,000 บาท เงินอุดหนุนจะเหลือเพียง 4,800 บาท [30,000 x 20% - (40,000-30,000) x 12%] พฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นคือ การจงใจแจ้งรายได้ที่ 30,000 บาทพอดี เพื่อตัดวงสิทธิประโยชน์สูงสุด ซึ่งในความเป็นจริงอาจมีรายได้สูงกว่านั้นแต่ซุกซ่อนไว้ในนอกระบบภาษี

หากถอดบทเรียนจากต่างประเทศ ประเทศไทย "พร้อม" แล้วหรือยัง? ในต่างประเทศ ไม่มีรัฐบาลไหนใช้ NIT ตามทฤษฎี 100% แต่จะเป็นการประยุกต์ใช้ เช่น ในรูปของ Earned Income Tax Credit (EITC) ในสหรัฐฯ ซึ่งประสบความสำเร็จได้ เพราะประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในระบบภาษีอยู่แล้ว โดยมีแรงงานนอกระบบต่ำมาก

ประเทศไทยเรามีแรงงานนอกระบบถึง 52.4% หรือราว 20.9 ล้านคน หากผ่าน NIT ออกมาบังคับโดยไม่ปรับโครงสร้างรองรับ จะเป็นการยากมากที่รัฐจะตรวจสอบรายได้ของคนกว่า 20 ล้านคน สุดท้าย NIT จะกลายเป็นเพียงมาตรการที่เข้าซ้อนกับบัตรคนจน และหลายเสถียรภาพทางการคลังในที่สุด

หัวใจสำคัญที่จะขับเคลื่อนนโยบาย NIT ให้สำเร็จได้อย่างแท้จริง คือการวาง

รากฐานความโปร่งใสของระบบข้อมูล ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยมาตรการเสริมอย่างน้อย 3 ด้านควบคู่กัน เริ่มต้นจาก Micro-income Declaration หรือการยื่นแสดงรายได้ขนาดเล็กที่เข้าถึงง่าย ปรับเปลี่ยนขั้นตอนอันยุ่งยาก มาสู่ระบบดิจิทัลที่กลมกลืนกับวิถีชีวิต

ต่อมาคือ Micro-credit หรือการใช้สิทธิสินเชื่อเป็นสิ่งจูงใจระยะยาว ซึ่งทำไปบ้างแล้ว และสามารถขยายให้กว้างขึ้น โดยรัฐต้องเปลี่ยนมุมมองจากการให้เงินอุดหนุนระยะสั้น มาเป็นการใช้ฐานข้อมูลการยื่นภาษี NIT เป็นเครดิตการันตีเพื่อให้เข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารในระบบได้ ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการแจ้งรายได้ตามจริงมีมูลค่าและความคุ้มค่ามากกว่าการโกหกตัวเลขเพื่อแลกเงินอุดหนุนไม่กี่พันบาท

สุดท้ายคือ Consolidation หรือการควบรวมงบประมาณโดยไม่สร้างหนี้เพิ่มท่ามกลางภาวะงบประมาณตึงตัว รัฐต้องยุติการจ่ายเงินเยียวยาที่ซ้ำซ้อน แล้วนำงบประมาณมารวมศูนย์เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด โดย NIT จะควบรวมเฉพาะงบเงินโอนช่วยเหลือรายได้ที่ทับซ้อนกันเท่านั้น ส่วนสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานที่พัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น สิทธิบัตรทอง 30 บาท หรือสิทธิเรียนฟรี ยังคงไว้ตามเดิม

การแก้ปัญหาความยากจนในสังคมไทยด้วย NIT จะไม่ใช่ "ยาวิเศษ" หากรัฐบาลมองข้ามโครงสร้างเศรษฐกิจเนื้อแท้ การเตรียมความพร้อมเรื่องฐานข้อมูลดิจิทัล การสร้างแรงจูงใจให้คนเข้าสู่ระบบ และการรวบรวมงบประมาณสวัสดิการให้เป็นเอกภาพ คือก้าวแรกที่สำคัญที่สุดก่อนที่ NIT จะสามารถใช้งานได้จริงในประเทศไทย

Agora

กฤตภาส ศักดิษฐานนท์
วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
www.facebook.com/bintokrit

เจ้าฟ้าและสามัญชน (8) จดหมายรัก

ช่วงปลายปี พ.ศ.2448 หลังเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ทรงหมั้นปลูกต้นรักลงในหัวใจของแคทยาอย่างต่อเนื่องกว่าหนึ่งปีอย่างไม่ย่อท้อ ในที่สุดแคทยาก็ใจอ่อนยอมตอบรับความรักของเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ อย่างชัดเจน กระทั่งเกิดการสู่ขอกันด้วยวาจาตั้งที่ได้กล่าวไปในตอนที่แล้ว

ทว่า แคทยามีเงื่อนไขสุดท้ายอยู่ประการหนึ่งซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ไม่ง่าย นั่นคือการสมรสระหว่างแคทยากับเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจาก “อิวาน” พี่ชายของเธอเสียก่อน แม้ว่าพระองค์จะทรงรู้จักมักคุ้นกับอิวานเป็นอย่างดีก็ตาม ดังความตอนหนึ่งในหนังสือ “แคทยาและเจ้าฟ้าสยาม” ของ ม.ร.ว.นริศรา จักรพงษ์และไอลิน ฮันเตอร์ ได้กล่าวไว้ว่า

“จริงอยู่ว่า มาในตอนนั้น แคทยาเริ่มมีใจปฏิพัทธ์ต่อพระองค์บ้างแล้วเหมือนกัน แต่เธอก็ยังลังเลที่จะตอบรับรัก ส่วนเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ นั้นพระชนมายุได้ ๒๓ ทรงเป็นหนุ่มรูปงามที่ไม่เพียงสง่างามสมส่วน อารมณ์ว่าเรีงและฉลาดเฉลียวอย่างที่ทำให้ใครเทียบได้ยาก ดังนั้น พระองค์จึงสามารถเผ้ารอคำตอบได้โดยไม่ย่อท้อและด้วยพระทัยที่หนักแน่นจริงจัง กล่าวได้ว่า ทั้งจิตใจและหัวใจของพระองค์มั่นคงแน่วแน่อยู่กับแคทยาที่ทรงหลงรัก ความแน่วแน่นมั่นคงที่ไม่หวั่นไหวนี้เอง ที่ทำให้แคทยาใจอ่อนยอมให้สัญญาที่พระองค์เผ้ารอ แต่ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขไว้ว่า เธอจะต้องได้รับความเห็นชอบจากพี่ชายของเธอก่อน”

ความยากของเรื่องนี้ไม่ได้อยู่ที่ความสนิทชิดเชื้อของอิวานกับเจ้าฟ้า

จักรพงษ์ฯ เนื่องจากอิวานเองไม่ได้มีปัญหาอะไรกับเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ เขาไม่มีที่คัดค้านการแต่งงานนี้ และยอมให้มีการแต่งงานได้

แต่ความยากเย็นก็คือโลกทัศน์ในเรื่องของการนับถือศาสนาซึ่งเป็นเรื่องคอขาดบาดตายสำหรับอิวาน รวมทั้งผู้คนทั่วไปในสมัยนั้นด้วย เจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ทรงเป็นพุทธศาสนิกชนเถรวาทเช่นเดียวกับชาวสยามส่วนใหญ่ แต่ครอบครัวของอิวานและแคทยา นับถือศาสนาคริสต์นิกายออร์ทอดอกซ์

เพราะฉะนั้น อิวานจึงร้องขอให้เจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ เปลี่ยนมานับถือศาสนาเดียวกัน และอภิเษกสมรสให้ถูกต้องตามพิธีทางศาสนา

โดยเรื่องราวส่วนนี้บรรยายไว้ในหนังสือแคทยาและเจ้าฟ้าสยาม ว่า

“ด้วยคำตอบนี้จากแคทยา เจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ จึงได้ปรึกษากับอิวานและในเมื่อนำ

จนอิวานเห็นชอบ แต่ทั้งนี้ ก็โดยมีเงื่อนไขใหม่ว่า การแต่งงานของแคทยา นั้น จะต้องทำตามพิธีการทางศาสนาตามแบบนิกายออร์ทอดอกซ์ของรัสเซีย ช่วงระยะหลังจากการปฏิวัติ พ.ศ.๒๔๔๘ ที่ล้มเหลว นั้นมหาวิทยาลัยถูกสั่งปิดอย่างไม่มีกำหนด ทำให้การเรียนของอิวานต้องล่าช้าออกไป การได้ประสบพบเห็นเหตุการณ์ร้ายแรงและภาวะการณ์โดยทั่วไปที่เสื่อมทรามลง โดยที่มองไม่เห็นอนาคตที่ดีที่สุดในสำหรับน้องสาวหัวรั้น คงทำให้อิวานใจอ่อนและยอมตามพระประสงค์ของเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ไม่มากก็น้อย”

นาที่นั้นไม่มีอะไรในโลกจะมาหยุดยั้งการแต่งงานของทั้งคู่ได้อีกแล้ว เจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ทรงตัดสินใจพระทัยอย่างเด็ดขาดแน่วแน่แล้ว ดังนั้น ไม่ว่าจะอะไรเกิดขึ้นก็ต้องแต่งงานกับแคทยาให้ได้

พิธีอภิเษกสมรสของพระองค์จะถูกปิด

มติชน สุดสัปดาห์

Matichon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 353

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 24 - พุธสัปดาห์ 30 กรกฎาคม 2569

ปีที่: 46

ฉบับที่: 2397

หน้า: 83(กลาง)

Col.Inch: 94.31

Ad Value: 33,291.43

PRValue (x3): 99,874.29

คลิป: ขาว-ดำ

คอลัมน์: Agora: เจ้าฟ้าและสามัญชน (8) จดหมายรัก

เป็นความลับสุดยอด มิให้แพร่พรายไปถึงพระเนตรพระภรรณของทั้งพระราชบิดาและพระเจ้าชาร์นโคล์สที่ 2 ของรัสเซียเป็นอันขาด

ในเมื่อเรื่องใหญ่โตขนาดนั้นก็ยังทำได้ นับประสาอะไรกับการเปลี่ยนศาสนาหรือทำพิธีการตามศาสนาอื่น

ฉะนั้น พระองค์จึงทรงตอบรับอย่างไม่ลังเล โดย ม.ร.ว.นริศรา จักรพงษ์ และไอลีน ฮันเตอร์ ได้บรรยายเหตุการณ์ตอนนี้อะไอย่างละเอียดว่า

“ขณะเดียวกัน เจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ก็ทรงกล่าวอย่างกำปั้นทุบดินที่จะละทิ้งความเชื่อทางศาสนาเดิมของพระองค์ไปสู่ศาสนาใหม่ของแคทยา ดูเหมือนพระองค์ในตอนนั้นจะไม่สนใจว่าจะเป็นศาสนาใดด้วยซ้ำ จะเป็นนิกายออร์ทอดอกซ์ของรัสเซีย ฮินดู หรืออิสลามก็ได้ ตราบเท่าที่พระองค์ได้แต่งงานกับแคทยาที่ทรงรักจากลายพระหัตถ์ส่วนพระองค์ปรากฏว่า มีอยู่ครั้งหนึ่ง มีการเสนอให้ทำพิธีแต่งงานในโบสถ์นิกายลูเธอร์ (Lutheran Church) ด้วยซ้ำ สำหรับพระองค์แล้วราชประเพณีของราชวงศ์จักรี พระราชประสงค์ของพระราชบิดาและพระราชมารดาที่ทรงคาดหวังในพระองค์สูงมาก ผลกระทบที่จะมีต่อภาระที่จะต้องทรงมีต่อทั้งสองพระองค์ รวมทั้งต่อจักรพรรดิซาร์และราชสำนักรัสเซียที่ทรงรักพระองค์ ประหนึ่งพระราชโอรสแท้ๆ ทั้งหมดนั้น

ดูจะไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิงต่อการตัดสินใจของพระองค์”

รักทั้งสองและอิวานได้วางแผนจัดงานแต่งงานอย่างลับๆ นอกประเทศรัสเซีย โดยอาศัยจังหวะขณะที่กำลังเดินทางกลับสู่สยามและทำพิธีขึ้นระหว่างทางเพื่อไม่ให้เป็นที่ผิดสังเกต

ช่วงเวลาที่ความรักของทั้งคู่เบ่งบานถึงขีดสุดนั้น ทั้งเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ และนายพุ่ม ได้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารแล้ว ทำให้กำหนดการเดินทางกลับสู่สยามงวดเข้ามาทุกที เพราะฉะนั้นสถานที่สำหรับการแต่งงานจึงต้องเป็นจุดใดจุดหนึ่งบนเส้นทางระหว่างรัสเซียกับสยาม

ยิ่งใกล้ถึงกำหนดการดังกล่าวมากขึ้นเท่าไรจิตใจของแต่ละคนที่เกี่ยวข้องก็ยิ่งว่าวุ่นกระวนกระวายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าฟ้าจักรพงษ์ฯ ซึ่งยังคงหมั่นส่งจดหมายและโทรเลขไปหาแคทยาอยู่เสมอ

โดยพระองค์ทรงเผาคอยเธออยู่ที่คฤหาสน์อันใหญ่โตของนางคราโปวิทสกายาที่ถนนโมโฮวยา ซึ่งผู้คนในยุคต่อมาสามารถรับรู้เรื่องราวต่างๆ และสัมผัสอารมณ์ความรู้สึกอันเต็มเปี่ยมไปด้วยความลุ่มหลงได้อย่างเข้มข้น ผ่านจดหมายรักระหว่างพระองค์กับแคทยาที่ได้รับการเผยแพร่ออกมาสู่สาธารณชนในอีกร้อยกว่าปีต่อมา

ตามตัวอย่างของจดหมายบางฉบับที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ “ถึงลูกชายเล็ก” โดย ม.ร.ว.นริศรา จักรพงษ์ และไพศาลย์ เปี่ยมเมตตาวัฒน์ ดังนี้

ถึง น้อง
บายวันนี้ พี่ยุ่งมากและไม่สามารส่งโทรเลขหาน้องได้ จึงเขียนจดหมายมาหาแทน โปรดมาที่บ้านเอลิซาเวตตา อีวานอฟฟ์เพื่อทานอาหารเย็นด้วยกัน เธอจะมีความสุขมาก เพราะเธอคอยถามพี่ว่า น้องของพี่จะมาเมื่อไหร่ตลอดเวลาเลย สำหรับพี่แล้ว น้องก็รู้อยู่แล้วว่า พี่ชอบมีน้องอยู่เป็นเพื่อนมากแค่ไหน จริงๆ แล้ว อยากเจอตอนนี้เสียเลยด้วยซ้ำ แต่พี่ก็แล้วแต่น้อง หากน้องยังไม่เบื่อที่จะอยู่กับพี่และรู้สึกสบายใจที่จะมาที่บ้านเอลิซาเวตตา อีวานอฟฟ์ หากใจของน้องบอกให้ทำสิ่งนี้ พี่ได้โปรดมาเถอะ หากน้องมาได้ด้วยเหตุผลใด ก็ไม่มีอะไรที่พี่จะทำได้ พี่ยังคงยืนยันว่า ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความต้องการของน้องเอง พี่จะรอเจอน้องคืนนี้นะ

พี่
อ่านต่อฉบับหน้า •

จัปตา รัฐบาลนับหนึ่ง แยกกีฬา รวมวัฒนธรรม-ท่องเที่ยว

การศึกษา

6 ริ่มนับหนึ่งอย่างเป็นทางการ หลังคณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบหลักการร่าง พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จัดตั้ง “กระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว” พร้อมแยก “กระทรวงการกีฬา” ออกมาเป็นเอกเทศ ก่อนส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา และเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ตามลำดับ

ขั้นตอนหลังจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น วธ. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จะต้องมีการหารือรายละเอียดในทุกมิติ

พร้อมเปิดรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ลดข้อกังวลของผู้ได้รับผลกระทบ และทำให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปอย่างราบรื่น โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน

น. ส.ชาติไทยเศรษฐกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ระบุว่า เมืองต้นจะไม่มีการเพิ่มอัตราค่าจ้างไม่เพิ่มงบประมาณ แต่ทั้งนี้ทุกอย่างก็ต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่จะได้รับ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการหารือต่อรอง เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผล รวมถึงจะไม่เพิ่มโครงสร้างให้มีความทะเยอทะเย เพื่อลดการซ้ำซ้อนของหน่วยงานราชการ ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นทุกอย่างต้องมีความสมเหตุสมผล คาดว่าเร็วๆ นี้จะมีความชัดเจน

สำหรับการปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวที่จะโอนมายัง วธ. แบ่งเป็น 5 กลุ่มสำคัญ ได้แก่ การปฏิบัติงานนโยบาย, การปฏิบัติงานของกรมการท่องเที่ยว, การปฏิบัติงานด้านการท่องเที่ยวของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดทั่วประเทศ, หน่วยงานด้านการท่องเที่ยว และการบูรณาการความร่วมมือกับกบงบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว

ขณะเดียวกันจะมีการปรับโครงสร้าง วธ. อาทิ ปรับบทบาทกรมการศาสนาให้รองรับภารกิจด้านศาสนพิธีและพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน, การพัฒนากรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) รวมถึงการยกระดับสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็น “กรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย”

ภายใต้โครงสร้างใหม่จะมีกลุ่มภารกิจ

หลัก 2 ด้าน ได้แก่ กลุ่มภารกิจด้านมรดก อัตลักษณ์ และทุนทางวัฒนธรรม และกลุ่มภารกิจด้านเศรษฐกิจวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เพื่อให้การอนุรักษ์และการพัฒนาเศรษฐกิจดำเนินควบคู่กัน

ใ นเชิงนโยบาย ฟังแล้วแทบไม่มีใครปฏิเสธได้ เพราะตลอดหลายปีที่ผ่านมา “วัฒนธรรม” ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานหรือจัดงานประเพณี แต่ถูกยกระดับเป็นซอฟต์แวร์อู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และเป็นสินทรัพย์ทางเศรษฐกิจที่หลายประเทศแข่งขันกันอย่างจริงจัง ขณะที่การท่องเที่ยวเองก็ขาย “วัฒนธรรม” เป็นหลัก การนำเสนอภารกิจมาอยู่ใต้หลังคาเดียวกัน จึงเป็นแนวคิดที่มีเหตุผลรองรับอย่างชัดเจน

ขณะที่คำถามสำคัญกลับไม่ใช่การรวมวัฒนธรรมท่องเที่ยว แยกกีฬาออกมาแล้วได้อะไร แต่คือ ปัญหาของโครงสร้างเดิมที่นำมาสู่สาเหตุหลักในการปรับโครงสร้างครั้งใหญ่

ผศ.ดร.ชาย ไชยชิต สาขาวิชารัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (มธ.) ให้ความเห็นไว้น่าสนใจว่า การตัดสินใจปรับโครงสร้างกระทรวงครั้งใหญ่ควรวางอยู่บนหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเฉพาะการชี้ให้เห็นปัญหาทางการบริหารของโครงสร้างส่วนราชการเดิม และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลจะบอกว่าการปรับปรุงครั้งนี้ไม่เพิ่มจำนวนตำแหน่ง อัตราค่าจ้าง และงบประมาณในภาพรวมก็ตาม

แต่ในอนาคตไม่มีอะไรรับประกันว่าจะไม่เพิ่มหน่วยงาน โดยเฉพาะเมื่อกระทรวงกีฬา กลายเป็นกระทรวงที่มีส่วนราชการระดับกรมเหลือเพียง 3 หน่วยงาน

ฉะนั้น วันข้างหน้าก็ต้องเสนอตั้งหน่วยงานใหม่หรือเพิ่มงานใหม่เข้ามา เมื่อนั้นก็ต้องเพิ่มบุคลากรตามมา

สุดท้ายจะกลายเป็นสวนทางกับนโยบายการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็กลง ยุบเลิกภารกิจไม่จำเป็น ถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ ควบคุมภาระทางงบประมาณจากระบบราชการที่มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ย้อนกลับไปดู พ.ร.บ.ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กว่า 10 ฉบับ ตั้งแต่ประมาณปี 2550 เป็นต้นมา จะเห็นว่าเต็มไปด้วยการทำแบบนี้ หรือต่อให้ไม่เพิ่มอัตราค่าจ้างข้าราชการ ก็สามารถเพิ่มบุคลากรประเภทอื่นเป็นลูกจ้างของภาครัฐ หรือเอาเงินไปจัดซื้อจัดจ้างให้เอกชนทำงานแทนจำนวนมากได้

พ ศ.ดร.ชายกล่าวด้วยว่า รัฐบาลให้เหตุผลการควบรวมกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว พร้อมกับแยกกระทรวงกีฬา เป็นความจำเป็นทางการเมืองมากกว่าความจำเป็นในการบริหาร ไม่มีการชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานภายใต้โครงสร้างของกระทรวงเดิมติดปัญหาเชิงโครงสร้างส่วนไหน

ถ้าที่ผ่านมาผลงานของรัฐบาลนโยบายด้านการท่องเที่ยวและกีฬาของประเทศไทยยังไม่น่าพอใจ ก็ควรอธิบายให้ได้ว่าการจัดโครงสร้างส่วนราชการเดิมเป็นอุปสรรคทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติยังไม่บรรลุเป้าหมายอย่างไร

เพราะการรวมกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว เหตุผลหลักที่รัฐบาลสื่อสารคือทำให้การบริหารจัดการเป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการ ดูจะขัดแย้งในตัวเอง ถ้าจะให้เป็นเอกภาพก็ต้องรวมภารกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามาบูรณาการด้วย เช่น ด้านการกีฬา เพราะก็มีการท่องเที่ยวเชิงกีฬาเหมือนกัน อย่างการท่องเที่ยวเพื่อเข้าร่วมงานแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การท่องเที่ยวเพื่อการเล่นกีฬาในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือเมืองท่องเที่ยว ทั้งวังมัจฉา บ่อนจักรยาน หรือกีฬาสาธิตแอดเวนเจอร์

ขณะที่กรณีการแยกตั้งกระทรวงกีฬา รัฐบาลให้เหตุผลว่า การกีฬาเป็นภารกิจเชิงยุทธศาสตร์ ควรมีหน่วยงานระดับกระทรวงรับผิดชอบโดยตรง

คำถามคือ ที่ผ่านมามีใช้ว่าประเทศนี้ไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนนโยบายด้านกีฬา มีหน่วยงานระดับกรมและหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่นๆ ทำงานอยู่แล้ว ถ้าปัญหาไม่ได้อยู่ที่เรื่องไม่มีเจ้าภาพ การแยกภารกิจด้านกีฬาออกมาตั้งเป็นกระทรวงเดียวๆ ก็น่าจะตอบใจให้นักการเมือง

“ดังนั้น ถ้ารัฐบาลจะปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานจริง เหตุใดไม่รวม 3 ส่วนเป็นกระทรวงเดียวกันเป็นกระทรวงวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และกีฬา เพราะจะทำให้ส่วนราชการระดับกระทรวงลดจำนวนลง เป็นผลดีกับประเทศในระยะยาว” ผศ.ดร.ชายกล่าว

แน่นอนว่าการปรับโครงสร้างกระทรวงใหม่ไม่ใช่เรื่องผิด หากทำแล้วรัฐทำงานคล่องขึ้น ประชาชนได้รับบริการดีขึ้น และงบประมาณถูกใช้อย่างคุ้มค่ามากขึ้น

แต่หากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้จบลงเพียงแค่การย้ายภารกิจ ย้ายบุคลากร และเปลี่ยนชื่อกระทรวง โดยที่ระบบการทำงานยังเหมือนเดิม สุดท้ายการปฏิรูปครั้งนี้อาจก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ●